

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	21XECdo/2/2015
Identifikačné číslo spisu:	2106202433
Dátum vydania rozhodnutia:	31.05.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Milučký
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:2106202433.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej POHOTOVOST', s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, IČO: 35 807 598, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Pal'ko, s.r.o., so sídlom Grösslingova č. 4, 811 09 Bratislava, proti povinnému: Ing. U. G., bytom X. A. XXXX/XX, XXX XX J., t.č. na neznámom mieste, zastúpený opatrovníčkou D. K., zamestnankyňou Okresného súdu Trnava, vo veci vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 18Er/68/2006, o vymoženie 888,27 € s príslušenstvom, o odvolaní a dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 21. marca 2013 č. k. 3CoE/295/2012-70, takto

rozhodol:

I. Konanie o odvolaní z a s t a v u j e.

II. Dovolanie o d m i e t a.

III. Návrh na prerušenie dovolacieho konania z a m i e t a.

IV. Povinnej náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Okresný súd Trnava uznesením z 27. februára 2012 č. k. 18Er/68/2006-38 vyhlásil exekúciu za neprípustnú (§ 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku). Vychádzal zo záveru, že notárska zápisnica, na základe ktorej oprávnený vymáha jeho pohľadávku, je nulitným právnym aktom a nie je spôsobilá byť exekučným titulom. Nebolo totiž preukázané platné uzatvorenie dohody o splnomocnení medzi povinnou ako splnomocniteľom a Mgr. D. ako splnomocnencom, ktorý v jej mene uznal záväzok a vyjadril súhlas s vykonateľnosťou notárskej zápisnice. Okresný súd konštatoval, že dohoda o splnomocnení je absolútne neplatná (§ 3, § 22, § 39 Obč. zák. v spojení s § 16 zákona č. 586/2004 Z.z.). Plnomocenstvo bolo súčasťou predtlaču zmluvy o úvere, a teda povinná nemala možnosť výberu zástupcu; naopak, zástupca bol vybraný oprávneným, keďže meno Mgr. D. (ako zástupcu dlžníka) bolo priamo zakomponované do predtlaču zmluvy o úvere. Je pritom evidentné, že Mgr. D. všetky úkony robil v záujme oprávneného, ktorý si ho vybral a aj platil. Menovaný zároveň zastupoval oprávneného aj v mnohých podobných exekúciách. Okresný súd uzavrel, že ide o ukážkový príklad rozporu záujmov,

keď jeden zástupca zastupuje dve sporové strany, pričom dlhodobo pracuje pre oprávneného a o úkonoch "v prospech" povinnej táto ani nemusí vedieť. Úkony "pre" povinnú mali teda len uľahčiť vymáhanie pohľadávky oprávnenému.

Citované uznesenie napadla oprávnená odvolaním, v ktorom zároveň navrhla prerušiť konanie postupom podľa § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. a čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ.

Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Trnave uznesením z 21. marca 2013 č. k. 3CoE/295/2012-70 návrh oprávnenej na prerušenie konania zamietol a napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.). Uviedol, že Exekučný poriadok umožňuje exekučnému súdu posudzovať prípustnosť prebiehajúcej exekúcie v hociktorom jej štádiu. Súd prvého stupňa správne preskúmal materiálnu vykonateľnosť notárskej zápisnice a správny je aj jeho záver o neakceptovateľnej kolízii záujmov zástupcu a zastúpeného. Týmto zastúpením sa dlžník vopred vzdáva svojich práv a taktiež obchádza ustanovenia o zákaze zastupovania dvoch strán, ktorých záujmy navzájom kolidujú. Odvolací súd preto zhodne so súdom prvého stupňa nepovažoval notársku zápisnicu za spôsobilý exekučný titul.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu do výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podala oprávnená odvolanie, ktoré odôvodnila tým, že v konaní jej bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 205 ods. 2 písm. a) O.s.p.). Podľa jej názoru napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.), spočíva na zlej interpretácii § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. a je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Žiadala rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

To isté uznesenie napadla aj dovolaním, v ktorom uviedla, že súdy: 1. rozhodli „nad rámec zverenej právomoci“ (§ 237 písm. a) O.s.p.), 2. konali vo veci, v ktorej sa už právoplatne rozhodlo (§ 237 písm. d) O.s.p.), 3. oprávnenej odňali možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f) O.s.p.), 4. sa v konaní dopustili inej vady majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b) O.s.p.), najmä nesprávne zistili skutkový stav a nevykonali náležité dokazovanie, 5. napadnuté rozhodnutie založili na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c) O.s.p.). Žiadala rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie; zároveň žiadala dovolacie konanie prerušiť podľa § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. a Súdnemu dvoru Európskej únie predložiť ňou špecifikované prejudiciálne otázky. Zároveň požiadal o doklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia.

I. V súvislosti s odvolaním, ktoré oprávnená podala proti tej časti rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorým tento súd jej návrh na prerušenie konania zamietol, Najvyšší súd Slovenskej republiky skúmal predovšetkým podmienky, za ktorých môže konať (§ 103 O.s.p.) a dospel k záveru, že v predmetnej veci ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť.

I keď Občiansky súdny poriadok výslovne nevypočítava procesné podmienky konania, možno z neho vyvodiť, že procesné podmienky sú také vlastnosti súdu a účastníkov konania, ktoré musia byť splnené na to, aby sa dosiahol cieľ občianskeho súdneho konania vyplývajúci zo základných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (v prvej hlave prvej časti). Na strane súdu k podmienkam konania patria tie, ktoré vymedzujú jeho práva a povinnosti ako orgánu štátu konať a vydať rozhodnutie. Takouto podmienkou je nepochybne aj funkčná príslušnosť, z úpravy ktorej vyplýva, ktorý súd je príslušný konať a rozhodovať o veci v inštančnom postupe. Chýbajúca funkčná príslušnosť na prejednanie určitej veci predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania.

V prejednávanej veci odvolanie oprávnenej smeruje proti uzneseniu, ktorým krajský súd v odvolacom konaní nevyhovel návrhu oprávnenej na prerušenie konania.

Podľa § 201 O.s.p., účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje. Ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom, môže podať odvolanie aj vedľajší účastník.

Podľa § 10 ods. 1 O.s.p. krajské sudy rozhodujú o odvolaniach proti rozhodnutiam okresných súdov.

Podľa § 10 ods. 2 O.s.p., o odvolaniach proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov prvého stupňa rozhoduje Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Citované zákonné ustanovenia upravujú funkčnú príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky tak, že tento súd je príslušný rozhodovať o odvolaniach vtedy, ak odvolanie smeruje proti rozhodnutiu krajského súdu ako súdu prvého stupňa. Spôsobilým predmetom odvolacieho konania sú teda len rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Rozhodnutie krajského súdu o nevyhovení návrhu oprávnenej na prerušenie konania vydané v priebehu odvolacieho konania, nie je rozhodnutím krajského súdu ako súdu prvého stupňa, ale jedná sa o rozhodnutie odvolacieho súdu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné. Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 211 ods. 1 výslovne predpokladá rozhodovanie odvolacieho súdu napr. aj o návrhoch podľa § 138 ods. 1 vrátane tých, o ktorých nerozhodol súd prvého stupňa. Odvolací súd sa pri takomto rozhodovaní nestáva súdom prvého stupňa, ale zostáva odvolacím súdom. Napadnuté uznesenie krajského súdu ako odvolacieho súdu teda neobsahuje (neuvádza) chybné poučenie o neprípustnosti odvolania proti tomuto rozhodnutiu.

Oprávnená napadla predmetné uznesenie krajského súdu odvolaním, avšak funkčná príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na rozhodovanie o tomto opravnom prostriedku nie je daná z dôvodu, že napadnuté rozhodnutie nebolo vydané krajským súdom ako súdom prvého stupňa, ale ako súdom odvolacím.

Podľa § 103 O.s.p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania). Podľa § 104 ods. 1 O.s.p. ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Keďže na prejednanie odvolania podaného oprávnenu proti uzneseniu odvolacieho súdu nie je daná funkčná príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť. V súlade s vyššie citovaným ustanovením bolo preto potrebné konanie o tomto opravnom prostriedku zastaviť bez toho, aby mohla byť preskúmaná vecná správnosť napadnutého rozhodnutia.

II. V ďalšom Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas oprávnená zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., skúmal najskôr, či je dôvodný jej návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p.

K podobnému návrhu oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania sa už Najvyšší súd Slovenskej republiky vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. Ako príklad uvádza Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutia sp. zn. 2Cdo/83/2013, 3Cdo/34/2013, 3ECdo/76/2013, 5Cdo/10/2013, 7ECdo/32/2013, 7ECdo/152/2013, na ktoré v podrobnostiach poukazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci, pre účely ktorej opakuje, že Súdny dvor má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a) výkladu zmlúv; b) platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p., ten má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, preto nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania.

V danej veci sa síce v dovolaní napadnutých rozhodnutiach spomína aj Smernica, z určujúceho hľadiska išlo ale zo strany súdov nižších stupňov o aplikáciu a interpretáciu vnútroštátnych právnych predpisov (Občianskeho zákonníka, Exekučného poriadku a zákona č. 244/2002 Z.z.). Dovolací súd vzhľadom na to nedôvodný návrh na prerušenie konania zamietol.

III. V ďalšom dovolací súd bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či oprávnenou podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

V danom prípade dovolací súd rozhoduje o dovolaní v obdobnej veci, aká už bola v počte väčšom ako päť predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania podaného tým istým dovolaťom - viď konania vedené na najvyššom súde pod sp. zn. 2Cdo/10/2013, 4ECdo/6/2013, 5Cdo/10/2013, 5Cdo/49/2013, 5ECdo/100/2013, 7ECdo/324/2013, 7ECdo/316/2013, 8ECdo/118/2014, 8ECdo/124/2014, 8ECdo/180/2014. Dovolací súd sa s odôvodneniami rozhodnutí, ktoré boli vydané v týchto konaniach, v celom rozsahu stotožňuje a poukazuje na ne. V zmysle § 243b ods. 7 O.s.p. (v znení účinnom od 1. januára 2015) už ďalšie dôvody neuvádza.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie predpokladov pre odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 243 O.s.p. a v súlade s ustálenou praxou dovolacieho súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

IV. O trovách odvolacieho a dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p., § 151 a § 142 ods. 1 a § 146 ods. 2 O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.